

במדינה

מוסר • שתי הידיים של הרב הגויים פסולים, אך כספם כשר.

איך זה יד לאחים לחוד ויד־שרה לחוד?

הוא מודה: אני מתנגד שהקבוצה הזו, בית־שלום, תקבל אישור מתי קולק להקים מרכז הסברה בירושלים. אני חושב שיש לתת לכל נוצרי לבקר פה, ולהביע את דעתו. אני ליבראלי. אך אני מתנגד לתעמולה מיסיונרית בקרב האנשים הנמצאים כמצוקה והיכולים ליפול קורבן.

לא לסגת? אורי לופוליאנסקי בן ה־31 הוא אחד מארבעת בניו של סוחר חיפאי, יעקב לופוליאנסקי המנוח, שביקש מבנו אורי לכוונן קופת גמילות־חסדים. הרב הצעיר הבטיח וקיים: כיום ליד־שרה 14 סניפים ברחבי הארץ, והיא משאילה בין השאר כסאות־גלגלים, קביים, מכשירי חמצן והליכוניס.

היה זמן שיד לאחים לא תקפה כליכך את בית־שלום. זה היה אחרי התרומה הגדולה ואחרי שהובטחו תרומות נוספות.

מתנגני לופוליאנסקי: המשכתי לעקוב בשקט, לא כפומבי, אחר הפעילות של בית־שלום. העברתי למנחם בגין מידע לגבי בית־שלום, אך ראש־הממשלה אמר לי להמתין עד שהוא יברר את העניינים.

בית־שלום הוא אירגון דתי ימני. חבריו הם נוצרים המאמינים בקדושת התנ"ך. באפריל 1982 פירסם בית־שלום מודעות במאות־אלפי שקלים בעיתוני ישראל, שבהן קרא למנחם בגין ולממשלת הליכוד לא לבצע את הנסיגה מחבל ימית, מכיוון שהחבל הוא חלק מהארץ המובטחת לעם ישראל (העולם הזה ה־5 במאי '82).

כיסא לבגין. פרדי רוס (40), כתב ידיעות אחרונות בשווייץ, הוא גם איש יחסי־ציבור של בית־שלום. הוא

הגויים פסולים, אך כספם כשר.

אנשי יד לאחים שימיהם קודש למאבק במיסיון, קיבלו תידרוך מדויק. גבר צעיר ומוקן, בסוף שנות העשרים שלו, הסתובב בין היוצאים וחילק את ההוראות האחרונות. הם שמעו בקולו של הרב שלהם, בעל הפנים של ילד טוב, הסתירו בהירות את מכשירי־ההקלטה על גופם.

הפעילים של הרב אורי לופוליאנסקי התפורו ברחובותיה של ירושלים, כדי לבצע את השלב הראשון של המיבצע נגד המיסיון בעיר, שבו הם עקבו אחר יהודים מבקשי סעד מהמרי סיון, הקליטו אותם, כדי לנסות להניא אותם מדרכם.

איזה שמותיהם אלה? הרב הצעיר והשמנון, לא היה יכול לצעור, ללוות את אנשיו למשימה. הוא ידע בירושלים כמי שעומד בראש עוד יד אחת, יד שרה, אגודה להשאלת ציוד רפואי חינם, לנוקעים. באותו יום היה עליו למחר למישרדו, שם חיכתה לו הודעה רחופה מרעייתו שראש־הממשלה, עליזה בגין, שמסרה שנתקבלה תרומה עבור יד שרה משוויץ, מבית־שלום.

השבוץ, כאשר עיריית ירושלים עמדה להקצות מירגש לבית־שלום, ניצב לופוליאנסקי בראש המערערים. כי בית־שלום זה מוסד נוצרי, והוא איננו אוהב מוסדות כאלה.

אם כן, מרע בעבר, לקח מהם כסף, כתיוד עליה בגין התשובה: לא ידעתי. חשבתי שזה מגרמניה. אך רווקא בתיק של חומר

הנאשמת ליאנה

(משאל) העדיפה

ללדת בכלא — נד

שחוכל להיגאל

אשימוש בסמים

ליאנה בכתה, כאשר שמעה את גורדינו של השופט ראובן זי, אשר שלח אותה למאסר שנתיים, למרות שהדרישה למאסר ממורש באה דווקא ממנה. התביעה היתה מוכנה להסתפק במיקרה זה בעתש קל יותר.

גיבר היה בסניגורית המנוסה, נידה לדיסקי, כי קשה לה להוציא מפייה את המילים שישלחו את הנאשמת למאסר שנתיים. אולם הדבר נעשה אחרי התייעצות עם ליצורי (העולם הזה 20 בספטמבר 1983) ועם בני משפחתה. כולם החליטו כי לטובתה של האשה הצעירה, בת ה־25, ולטובת תינוקה העומד לצאת לאחור העולם תוך ימים ספורים, מוטב כי ליאנה תחזור לכלא.

התיקרה — בכלא. מזה שנים אחדות שהאשה הצעירה, שהיתה יפהפיה ושעור־כדין תארז אותה כ־יפה כפרח, הפכה מבורה לסמים. למרות מאמציהם העזים של בני־משפחתה, אנשים אמידים שמעולם לא הסתכסכו עם החוק,

הידרדרה ליאנה לתברה עברינית והגיעה לבית־הסוהר.

בגלל הריינה המתקדם ועבר הותיה, שאינן תמורות במיוחד,

• כדי לא לפגוע במישפחה, ביקשה ליאנה לחזכיר את שמה הפרטי בכלא.

ובדלת זו הועברו התרומות של בית־שלום אל יד־שרה.

אבל כדי שלא יצא שיד־שרה לקחה ויד־לאחים נתנה, מבקש אורי לופוליאנסקי להדגיש לפחות קנודה אחת. הוא לא קיבל מהנוצרים הפסולים האלה כסף. הוא רק קיבל שוה־כסף — ציוד רפואי. וזה, כנראה, כשר בכל זאת.

פנעים

מסוכן להתעלם

בצל הפרדס

הזוג שישב במכונית בפרדס הותקף, נשדד ונחבל.

אור הירח וריח־הפרדסים הסיוחו את דעתם של יוסף פסח וחברתו יונה סלומי מכל הנעשה סביבם. בני־הזוג הסתגרו במכוניתם והיו מרוכזים בעצמם, כאשר חש לפתע הגבר מכה בראשו: בהסתכלו סביב גילה פסח כי מכוניתו, שהיתה מבודדת בלב־פרדסים ליד רחובות, מוקפת בשלושה פתחי־אדם. שניים עמדו ליד דלת הנהג, פתחו אותה ומשכו את הנהג החוצה. השלישי הוציא את הנערה מהרכב. שני השורדים חבטו בפסח במוט־ברזל ככל חלקי גופו ודרשו ממנו את כספו. הוא מסר להם מאה

לופוליאנסקי (בחברת עליזה בגין) יד אחת לקחה, יד אחת נתנה

גילה שבית־שלום תרם בשנים האחרונות עשרה מיליון פרנקים שווייצים (כ־רבעה חצי מיליון דולר). ואיך נכנסה מישפחת בגין בין בית־שלום ויד־שרה? אורי לופוליאנסקי עזר לבגין להעביר להגיע להצבעה בכנסת מבית־החולים, שם נותח ברגלו. ואז גילו שומריו בעייה רצינית: כיס־הגלגלים שהוזמן עבור בגין טרם הגיע, ובלעדיו לא היה יכול ראש־הממשלה להגיע לכנסת. הרב לופוליאנסקי סיפק את הרכב הרגלגלי ובגין נסע לספח את רמת־הגולן.

מאז היתה ללופוליאנסקי דלת פתוחה אצל מישפחת בגין.

התעמולה שהאגודה להשאלת ציוד רפואי, יד שרה, מחלקת לעיתונאים ולתורמים, נמצאת צלום הידיעה שהתפרסמה בגרוסלם פוסט, שבה נאמר שיד־שרה קיבלה מהקבוצה הנוצרית השווייצית, בית־שלום, קרוב למאה אלף דולר.

כן, נכר לופוליאנסקי. שמעתי על הידיעה הזאת. לא היו בריוק מאה אלף דולר. היה משהו כמו שמונים אלף. אבל לא קיבלנו כסף. היגשתי רשימה לגברת בגין, רשימה של הציוד הדרוש לנו.

איך יכול הרב, המנהל מאבק נגד אגודות נוצריות, להרים את קולו נגד הגויים האלה, ומצד שני להושיט את ידו וקבל את התרומה שלהם?

ללדת בכלא

שנתיים לצאת משם, כשהיא כריאה ומשחררת מסמים. המקום היחיד שבו נתקלה ביד משטת לעזרה כדי לגמול אותה היה בית־הכלא נווה־תירצה. הסגל וגם האסירות נחלצו לעזרתה ועודרו אותה להיגמל וכך תוכל ללדת תינוק בריא.

ניתן היה אולי לשחרר את ליאנה בקנס ומאסר־על־תנאי, אבל הרבר היה מחזיר אותה אל מעגל הסמים והפשע. על כן, בלב דואכ, התחננו בני־המשפחה לסניגורית כי תבקש עזש־מאסר כפועל, וכך תוכל ליאנה ללדת בכלא, ובעוד

דולר, 5000 שקל וצק שהיו בכיסו. באותה עת איים השורד השלישי על הנערה כמוט ברזל, ושמר עליה שלא תתקרב לפסח. אחרי שהשורדים אספו את הכסף, הם שיחררו את השניים, לקח את הרכב ונמלטו מהמקום.

פסח ותכרתו מיהרו להתלונן במישטרה. הרכב נמצא נוטש אחרי שעות אחדות ליד מושב ייגון. השורדים לא נמצאו. בעזרת אקרה. כחודש אחרי השוד, כאשר הלך פסח כרוזב באיור־התעשייה ברחובות, נתקל לפתע באדם שנראה לו מוכר. הוא זיהה את נאיף אבר־עדרה בן ה־22 כאחד השורדים שתקפו אותו כחודש אוגוסט. פסח, הגושא אקורב ברשיון, הביא את החשוד, תושב רפיח, לתחנת־המישטרה וזיהה אותו כשורד. נאיף נעצר ונתקף על־ידי המישטרה.

בינתיים המשיך פסח לחפש את שאר השורדים. ואכן, בתחילת ספטמבר, נתקל ברוזב בעוואד אבר־עדרה, וזיהה אותו כשורד השני שתקף אותו. בעזרת אקרהו הצליח להביא גם את עוואד לתחנת־המישטרה. במיסדר יהיו הכירה הבחורה את השניים, אך היא אמרה כי הם טיפלו בגבר, והוא אשר יוכל לזהותם כחודאות.

התובעת, שלומית אריאל, הגישה נגדם כתב־אישום על שוד־מוזין ועל שימוש ברכב ללא רשות. הם נעצרו השבוע עד תום ההליכים.

תליאביב האיש שאהב את הסקר הגורול

שישים שנות הקולנוע בחייו של יעקב דוידון

הכל התחיל במכונת־הקרנה נידת, שאותה טילטל יעקב דוידון לפני כמעט שישים שנה במחנות־הצבא הבריטיים וביישובים חסרי בתי קולנוע, גם מירחה לירדן. ב־1936 החליט לעבור למכונת־הקרנה נייחת, התקבל בקולנוע הקיץ (תסרהג) התל־אביבי גריינה כקר פאי, מתרגם־סכסטים וסדרן גם יחד. עד מהרה חקר את הקולנוע וגם את הקולנוע ממול, בית־העם. בזכותו הפכו שתי הפינות ברוזב כ־היהודיה לשם־דבר.

גם ביידיש. כאשר נפטר השבוע דוידון, שבעימם (85), הוא עצמו כבר היה לאגדה: בימיו הפעיל, או רכש, בתי־קולנוע כמעט בכל עיר, בטבריה ובהרצליה, בחיפה (מאז) ובירושלים (אדיסון), אבל תמיד דאג לקדם, לשפר, להטיב עם הקולנוע ועם לקוחותיו הצופים. אפילו אשתו המנוחה, שושנה, תרמה את שלה: בשעתו היא היתה הקריינית העברית של הסרטים כיידיש, שאותם הוא ייבא ארצה לפני 50 שנה.